

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

NR. 12 / AUGUST 2012

12

Avantajele utilizării eTwinning în orele de istorie | de CRISTINA GÎLĂ

Analiza contrastivă și traducerea | de MARTA NEGRAIA

Stimularea creativității elevilor în cadrul orelor de educație plastică din ciclul
primar prin utilizarea jocului didactic și a exercițiului-joc | de
ANICA BERDILA

Experiențe de învățare: Tabăra de vară NECI, Hunedoara | de CORNELIA
MELCU

Facilitarea învățării prin ascultarea activă | de ROXANA ALBU

Vacanța – odihnă activă | de CRISTINA NICOLĂIȚĂ

Editor: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Online: www.iteach.ro/experientedidactice

Partener: Institutul de Științe ale Educației

Revista "iTeach: Experiențe didactice" își propune să promoveze aspectele practice ale predării, învățării și evaluării școlare prin aducerea în prim plan a experiențelor concrete ale cadrelor didactice. Constituie un canal de comunicare și de informare în cadrul comunității cadrelor didactice înscrise pe platforma iTeach.

Descriere prin cuvinte cheie:

didactică aplicată, practică pedagogică, situații educative, experiențe didactice

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

Cod de identificare ISSN / înregistrarea Bibliotecii Naționale a României:
iTeach: Experiențe didactice (online) = ISSN 2247 – 966X
ISSN – L = 2247 – 966X

EDITOR: **TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație**

www.tehne.ro

REDACȚIA:

Str. Dr. Louis Pasteur 54

București 050536

COLECTIV DE REDACȚIE

Olimpiu ISTRATE (Universitatea din București, Departamentul pentru Formarea Profesorilor)

Oana GHEORGHE (Institutul de Științe ale Educației)

Irina VASILESCU (Școala Nr. 195 București)

Simona VELEA (Institutul de Științe ale Educației)

Alexandra BUNICA (TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație)

Doru ȘTEFĂNESCU (Social IT)

Simona GĂBUREANU (Universitatea Politehnica București, Catedra pentru Pregătirea Personalului Didactic)

E-MAIL: echipa@iteach.ro

PAGINA REVISTEI:

www.iteach.ro/experiencedidactice

Avantajele utilizării eTwinning în orele de istorie

De **Cristina Gila**

În septembrie 2010, am lansat în Colegiu proiectul eTwinning Mapping of Jewish history, ce a fost creat pentru a se preta la noile cerințe ale sistemului educațional în care tinerii trebuie să plece din școală cu un bagaj bogat de cunoștințe, competențe, aptitudini. Proiectul și-a propus să aducă în atenție istoria, cultura, tradițiile, arta evreilor de-a lungul timpului, precum și prezentarea istoriei comunității evreiești unde elevii trăiesc. Proiectul a fost o punere în practică a informațiilor teoretice, prin folosirea instrumentelor IT. La derularea proiectului au contribuit elevi din clasele a IX a și a XI a. Profesorii și elevii au folosit serviciile Yahoo sau Skype, au realizat videoconferințe, dând ocazia partenerilor să se vadă și să se audă. Elevii au fost foarte activi, implicați, interesați, au lucrat cu plăcere, nu au aflat doar informații, au creat texte, au făcut fotografii ale activităților proprii, au realizat materiale PPT, jocuri, rezolvarea unor quizz-uri. Proiectul s-a încheiat în luna iunie 2011 și a primit Certificatul Național de Calitate din România și Slovacia. Certificatul European și dorința elevilor mei de a continua colaboarea cu alți tineri din școli europene m-au determinat ca în anul școlar 2011-2012 să continui desfășurarea unor noi proiecte eTwinning.

Dezvoltarea noilor tehnologii, a comunicării la distanță a adus cu sine necesitatea adaptării sistemului educațional la noile cerințe ale societății actuale, în care tinerii trebuie să facă față noilor provocări ale lumii contemporane și să plece din școală cu un bagaj bogat de cunoștințe, competențe, capacități.

În septembrie 2010, am lansat în Colegiu proiectul eTwinning Mapping of Jewish history, având ca parteneri elevi și profesori din Slovacia și Polonia. Proiectul a constat în crearea unui blog cu materiale originale ale elevilor noștri ilustrând momente semnificative ale istoriei și tradiției comunității evreilor din România, Slovacia și Polonia. Proiectul și-a propus să aducă în atenție istoria, cultura, tradițiile, arta evreilor de-a lungul timpului, precum și prezentarea istoriei comunității evreiești unde elevii trăiesc. Proiectul a urmărit, de asemenea, ca elevii să învețe lecția toleranței, să respecte demnitatea umană și să fie empatici.

Elevii au fost încântați și s-au implicat în acest proiect colaborând cu elevii europeni. Tinerii au lucrat intens atât cu mintea cât și cu sufletul, originalitatea și comunicarea interculturală fiind elementele esențiale. Proiectul s-a dorit a fi o modalitate de a trezi curiozitatea și interesul, de a conștientiza importanța cunoașterii unei limbi străine (în cazul nostru limba engleză). Având în vedere că am desfășurat în Colegiu un curs opțional „Istoria evreilor. Holocaustul”, proiectul a fost o punere în practică a informațiilor teoretice, prin folosirea instrumentelor IT. La derularea proiectului au contribuit elevi din clasele a IX a și a XI a.

Lucrul în colaborare a dus la o mai bună cunoaștere a elevilor mei atât între ei, iar eu am aflat despre interesele și pasiunile lor. Am început cu construirea echipei de proiect, crearea de prezentări personale de către elevi, ale țării, localității unde

locuiesc și școlii. Apoi, au fost stabilite activitățile ce vor fi derulate de-a lungul timpului, minimum câte o activitate pe lună. Tinerii au transmis mesaje colegilor lor, au lucrat în cooperare, au postat rezultatele muncii atât pe twinspace, cât și pe blogul proiectului. Am folosit spațiul virtual ca o sală de clasă în care elevii mei au discutat între ei și au pus întrebări, au rezolvat sarcini de lucru diferite în colaborare.

Profesorii și elevii au folosit serviciile Yahoo sau Skype, au realizat videoconferințe, dând ocazia partenerilor să se vadă și să se audă. S-au derulat videoconferințe precum: prima de cunoaștere reciprocă și stabilirea activităților, a doua pe 9 decembrie 2010 — respectarea /nerespectarea Drepturilor Omului, apoi pe 27 ianuarie 2011 — Comemorarea Holocaustului, 8 martie — Femei în timpul Holocaustului.

Orele de istorie au devenit pentru elevii mei mult mai atractive, când i-am implicat în proiecte eTwinning, în care alături de alți tineri din alte școli europene au descoperit frumusețea și misterul unor pagini mai puțin cunoscute. Elevii au fost foarte activi, implicați, interesați, au lucrat cu plăcere, nu au aflat doar informații, au creat texte, au făcut fotografii ale activităților proprii, au realizat materiale PPT, jocuri, rezolvarea unor quizz-uri, realizarea unui CD al proiectului cu toate activitățile școlilor partenere.

Proiectul s-a încheiat în luna iunie 2011 și a primit Certificatul Național de Calitate din România și Slovacia, iar în luna octombrie Certificatul European de Calitate, aceasta fiind o recunoaștere internațională a muncii noastre.

Obținerea Certificatului European și dorința elevilor mei de a continua colaboarea cu alți tineri din școli europene m-au determinat ca în anul școlar 2011-2012 să continui desfășurarea unor noi proiecte eTwinning aprofundându-mi cunoștințele prin participarea la cursul eTwinning: „Proiecte internaționale de colaborare educațională” organizat de Centrul pentru Inovare în Educație și iTeach. Participarea la curs mi-a oferit șansa de a aprofunda noțiuni de TIC și de a învăța noi instrumente de lucru, atractive și utile, ușor adaptabile diferitelor tematici ale proiectelor.

Proiectul a fost popularizat pe site-urile școlilor participante, prin publicarea unor articole în Buletinul Informativ al Colegiului nostru. Rezultatele muncii elevilor și profesorilor au fost împărtășite la o sesiune de referate și comunicări științifice a profesorilor de istorie din județul Constanța, Colocvii Didactice, 2011.

Tinerii învață istorie, comunică într-o limbă de circulație internațională, folosesc noi instrumente de lucru (twinspace, wiki, twinspace, voki, forum, voicethread, etc), care facilitează învățarea, ducând la un real câștig atât pentru elev cât și pentru profesor. Activitățile în cadrul acestor proiecte au o valoare pedagogică deosebită, deoarece contribuie la dezvoltarea comunicării, a încrederii, a înțelegerii, a solidarității, și a toleranței reciproce, facilitând accesul liber la educație și la exprimare a tinerilor prin intermediul activităților multiculturale și educative în spiritul respectului față de diversitate.

Linkuri la paginile proiectului:

<http://new-twinspace.etwinning.net/web/p35496>

http://new-twinspace.etwinning.net/c/portal/layout?p_l_id=51553

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/etwinning-in-orele-de-istorie>)

Analiza contrastivă și traducerea

De **Marta Negraia**

Analiza contrastivă presupune comparația a două limbi în contact, o comparație între contrastele, divergențele sistematice. Operațiile de echivalență sunt tratate în termenii sensului, formei și metalimbajului. Traducătorul specializat trebuie să prelucreze materia primită ca să o redea nouă, devenind în același timp un adevărat creator. Lingviștii și pedagogii au ajuns să se întrebe despre o nouă metodă de predare și învățare a celor două limbi — limba franceză și limba română -, deoarece metodele vechi de acum aproape 25 de ani erau incapabile să răspundă nevoilor situației reale de comunicare, asigurând funcționarea normală a limbii. Acest fapt se petrecea din cauza tendinței de a izola dobândirea limbii străine de folosirea limbii materne.

Experiența și reflecția ne-au dovedit totuși, nouă, tuturor, că urmele lăsate de limba maternă sunt reale, profunde și durabile.

Specialiștii au devenit rapid conștienți de faptul că metoda de predare a unei limbi străine care contestă importanța limbii materne este un eșec sigur. Prin urmare, grație specialiștilor didacticii limbilor vii se întrevăd noi perspective, printre care și perspectiva contrastivă. Din reflecția comparativă s-a născut o ramură a lingvisticii aplicate care se numește analiza diferențială sau contrastivă.

Obiectul de studiu al analizei contrastive

Comparația a doua limbi reține mai ales diferențele sau contrastele, ceea ce explică și justifică termenii analizei contrastive care desemnează această nouă branșă a lingvisticii aplicate. În plus, cele două limbi care se confruntă în procesul învățării au un statut diferit : una este limba de bază și cealaltă este limba țintă. Analiza contrastivă caută să identifice divergențele, diferențele sistematice a celor două limbi, manifestate în contact, pentru a identifica regulile de corespondență, foarte generale. În analiza contrastivă se operează cu o triplă echivalență: de sens (traducere), de formă (structurare) și de nomenclatură (metalimbaj). Comparația reține mai ales diferențele sau contrastele între limbi: aceasta este ceea ce explică terminologia în mod general adoptată. Această cunoștință nu poate fi dobândită decât printr-o comparație punct cu punct, îngrijită și sistematică. Noi numim aceasta analiză diferențială, pentru că ne interesează doar elementele de contrast. (W.G. Moulton, apud J.P.Vinay, 1968 :707)

Analiză contrastivă și traducere

Existența unui text de plecare reprezintă terenul de întâlnire al analizei contrastive și al teoriei traducerii. În cazul învățării unei limbi străine, textul de plecare este latent, în timp ce în traducere, textul este actualizat. Traducătorul trebuie să respecte textul actualizat pe care trebuie să îl transpună, dar acesta dispune de o anumită libertate în reorganizarea materialului. Există un raport foarte strâns între traducere și analiza contrastivă. Aceasta apare ca un mijloc mai sigur de a scoate traducerea didactică din empirismul îngust în care ea risca să se închidă dacă se mulțumește să nu rezolve decât aspecte particulare de punere în echivalență.

O realitate într-o limbă devine o altă când este tradusă. Atunci când traducem există totuși o pierdere. Pierderea este mai puțin importantă în textele științifice, deoarece există un soi de adecvare a conceptelor. Dar, în cazul traducerii literare este vorba despre provocarea unei emoții. Un text are un număr de elemente menite să modifice traducerea.

Traducătorul trebuie să redea în limba țintă o reprezentare destul de diferită a conținutului textului de plecare. El trebuie să reconstruiască un alt univers de referință. Textul de plecare este materia pe care acesta trebuie să o prelucreze pentru a fabrica o nouă materie. În acest fel, traducătorul devine creator.

Trebuie deasemenea adăugat că fenomenul de interferență provoacă distorsiuni, adică diferențe sistematice care sunt legate de diferențele care există la nivel lexical, al sintaxei și morfologic, precum: 1. diferența dintre genurile substantivelor 2. diferența dintre diatezele verbelor 3. diferența dintre regimuri [+tranzitiv 4. diferența dintre operațiile de pronominalizare ale verbelor care decurg din acestea 5. ordinea diferită a constituenților Grupului Nominal 6. problemele limbii țintă (de exemplu, concordanța timpurilor, "și" condițional, folosirea subjonctivului, ordinea cuvintelor în frază, constituenții de ordin obligatoriu ai frazei) 7. emfaza

Există în punerea în ecuație niște unități lingvistice care țin în general de mai multe ordine de fapte. a. ambiguitatea cuvântului în limba de bază b. organizarea lexicală a celor două limbi puse în contact c. restricțiile care acționează în proximitate (variante condiționate) sau la distanță (concordanța timpurilor) d. cadrul sintactic în care se înscriu heteronimele

Bibliografie: 1. CRISTEA, Teodora (1977) *Éléments de grammaire contrastive*. Didactică și Pedagogică, București. 2. CRISTEA, Teodora, CUNIȚĂ, Alexandra (1986) *Modalités d'énonciation et contrastivité*. Universitatea din București, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, București. 3. CRISTEA, Teodora (2001) *Structures signifiantes et relations sémantiques en français contemporain*. Editura Fundației României de Măine, București. 4. CRISTEA, Teodora (1998) *Stratégies de la traduction*. Editura Fundației României de Măine, București. 5. GARDES-TAMINE, Joëlle (2004) *La grammaire. Phonologie, morphologie, lexicologie*. Armand Colin, a treia ediție, Paris. 6. RIEGEL, R, PELLAT, J.-CH., RIOUL, R. (1996) *Grammaire méthodique du français*. P. U. F., Paris.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/analiza-contrastiva-si-traduce-re>)

Stimularea creativității elevilor în cadrul orelor de educație plastică din ciclul primar prin utilizarea jocului didactic și a exercițiului-joc

De **Anica Berdila**

Jocurile didactice angajează întreaga personalitate a copilului, constituind adevărate mijloace de evidențiere a capacităților creatoare, dar angajează și metode de stimulare a potențialului creativ al copilului. În cadrul orelor de educație plastică, jocul didactic are o mare valoare educativă, întrucât prin acesta elevii își încearcă atât abilitățile lor de desenare, cât și cele de găsire a diferitelor soluții posibile pentru realizarea unei teme plastice. Jocul pune în fața elevilor situații noi pe care ei trebuie să le rezolve, dovedind spirit de inițiativă, fantezie, voință, spontaneitate. Prin organizarea unor activități plastice sub formă de joc, am oferit posibilitatea elevilor de a-și afirma personalitatea în ansamblu, bucurându-se atât de plăcerea jocului, cât și de o anumită stare interioară de autoafirmare. Prin joc am antrenat elevii în lecție, aceștia devenind activi și nu simpli spectatori.

Am folosit jocul didactic în forme atrăgătoare, surprinzătoare, în diferite scopuri și în diferite faze ale lecției, precum:

- în scopul dezvoltării sensibilității artistico-plastice a elevilor(acuitate vizuală, receptivitate față de raporturilor armonioase ale unor forme, culori, linii);
- ca mijloc de a dobândi experiențe plastice noi(noi tehnici de lucru);
- ca mijloc de familiarizare a elevilor cu elemente de limbaj plastic;
- ca mijloc de descoperire a unor efecte plastice noi.

În titlul fiecărui joc am inclus o anumită problemă de limbaj plastic: "Nu avem multe culori și preparăm noi altele", "Provoacă, descoperă și continuă!", "Ghicește intențiile vecinului și continuă", "Picături însuflețite", "De-a criticii într-o expoziție".

Pentru educarea acuității vizuale, am organizat mai multe exerciții-joc cu anumite reguli, praguri și aspecte competitive. Dintr-un șir de obiecte asemănătoare am cerut elevilor să selecteze obiectele egale ca înălțime, apoi ca grosime și să formeze perechi de obiecte cu forma cea mai contrastantă, dintr-un șir de obiecte diferite.

De asemenea, am organizat exerciții-joc cerând elevilor să așeze mai multe obiecte în diferite ordini: gradată, succesivă, după

mărime, în ordine contrastantă, după criteriul mare-mic, după criteriul contrastului de formă sau culoare, după criteriul calității (culori strălucitoare, pure sau culori tulburate), după criteriul culorilor vecine, sau al degradeurilor.

Pentru a dezvolta sensibilitatea cromatică vizuală a elevilor, am urmărit îmbogățirea vocabularului plastic, precum și dezvoltarea deprinderilor de a folosi diferite tehnici de lucru (acuarela, tempera, guașa). Exemplu: am cerut elevilor să așeze în marginea de sus a hârtiei- suport, de la stânga la dreapta, pete de mai multe culori (galben, roșu, verde, albastru), după care să găsească ei corespondențe cromatice (nuanțe) ale acestor culori (prin amestecuri fizice), să le denumească și să le așeze prin pete în jos, pe verticală, sub culorile respective. Astfel, galbenul auriu l-au denumit „ca lămâia”, „ca gălbenușul”, „ca nisipul”; roșu cărămiziu l-au denumit „roșu ruginiu”, „ca racul”, „ca sângele”; verde „ca iarba”, „ca broasca”, „ca bradul”; albastru „ca cerul”, „ca viorelele”, „ca marea”. Acest exercițiu a îmbrăcat și forma jocului prin lansarea întrebării : "Cine găsește mai multe corespondențe cromatice, nuanțe pe care să le poată reda prin pete?".

În scopul dezvoltării unor deprinderi legate de tehnici ale gândirii creatoare (artistice), am organizat diferite exerciții-joc. Unul dintre acestea este legat de educarea deprinderii de a face combinații mintale: elevii enumeră mai întâi însușirile estetice ale unui obiect (formă, fenomen), apoi alătură fiecărei însușiri diferite asocieri, "îmbrăcând astfel noțiunile abstracte (culoare întunecoasă, luminoasă, strălucitoare) în noțiuni metaforice cu caractere individuale.

Un alt exercițiu-joc utilizat cu succes este acela în care am realizat o sinteză morfologică a părților componente ale unor obiecte. Astfel, pe baza analizei, elevii aleg și apoi desenează una sau două părți componente mai importante ale unui obiect estetic, despărțindu-l de acesta. Asamblându-le grafic altfel, ei obțin aspecte noi ale acelui obiect sau chiar un nou obiect (formă). Prin această tehnică a gândirii creatoare elevii au operat mai întâi cu negația(separarea, selecționarea), apoi cu construcția (asamblarea lor într-o altă parte).

Fiind parte integrantă din viața copiilor, jocul asigură pe de o parte menținerea interesului și atenției în timpul desfășurării activității, iar pe de alta nevoia lor de a fi activi. Făcând apel la joc, învățătorul reușește să transforme educația plastică într-un obiect ușor, plăcut, iubit și așteptat cu bucurie și nerăbdare de către elevi.

Bibliografie: Dascălu, A. *Educația plastică în ciclul primar*. Iași: Ed. Polirom, 1997. Drăghicescu, S. *Educație plastică. Ghid metodic pentru clasele I-IV*. București: Ed. Aramis, 2007.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experientedidactice/stimularea-creativitatii-elevilor-din-ciclul-primar>)

Experiențe de învățare: Tabăra de vară NECI, Hunedoara

De **Cornelia Melcu**

În perioada 1-5 august 2012 am participat la tabăra de vară organizată de NECI la Hunedoara, România. În cadrul acesteia, am participat la două cursuri: "Proiecte educative europene" și "Combaterea excluziunii sociale", împreună cu participanți din Cipru și România. Cursurile au abordat teme legate de educația nonformală, incluziunea socială și abordarea educațională a acestora folosind metode nonformale de învățare, plăcute și variate.

NECI (Rețeaua pentru Cetățenie și Identitate Europeană — www.neci.eu) este o organizație europeană non-profit și non-guvernamentală. Este formată din voluntari din țări europene proveniți din medii diferite, care își propun să colaboreze și să ofere asistență pentru îndeplinirea următoarelor obiective principale:

- Reducerea discriminării și a marginalizării sociale
- Realizarea identității comune europene prin activități multiple care sunt bazate pe organizarea de seminarii, ateliere de lucru, vizite de studiu, voluntariat, etc.
- Împărtășirea de experiențe și crearea de oportunități care conferă calitatea de cetățean european

NECI își propune crearea unei echipe puternice de cetățeni ai Europei care provin din diferite medii culturale, educaționale și financiare, cetățeni care au aceleași viziuni: oportunități egale în ceea ce privește educația permanentă, sănătatea și asigurarea unui mediu de viață sănătos.

În perioada 1- 5 august 2012 am participat la tabăra de vară organizată de NECI la Hunedoara, România. În cadrul acesteia am beneficiat de cele două cursuri de formare *European Funded Programmes/Proiecte educative europene* și *Tackling Social Exclusion/Combaterea excluziunii sociale*, precum și de oportunitățile oferite de întâlnirea cu cei 32 de participanți

proveniți din Cipru și România — din Hunedoara, Slatina, Craiova, Râmnicu Vâlcea și Brașov.

Pe parcursul celor cinci zile, am abordat teme legate de educația nonformală, incluziunea socială și abordarea educațională a acestora folosind metode nonformale de învățare, plăcute și variate. Am lucrat în grup, în ateliere de învățare active și atractive, am colaborat și cooperat, am împărtășit experiențe. Am înțeles că viitorul Europei înseamnă incluziune, mai mult decât integrare, că într-o Europă unită fiecare cetățean trebuie să se simtă valorizat și util, în funcție de capacitățile și posibilitățile sale. Tabara de la Hunedoara este considerată o activitate eficientă și constructivă, așadar NECI va organiza alte două acțiuni vara viitoare, în Brașov și în Slatina.

Din punct de vedere personal, consider că tabăra de vară de la Hunedoara m-a ajutat să înțeleg și mai bine ce înseamnă incluziunea socială și mă va călăuzi în promovarea acesteia în activitatea didactică. Am cunoscut oameni minunați, deopotrivă formatori și formabili, cu care am învățat și né-am distrat în același timp. Cred că educația nonformală ar trebui mai mult valorizată și promovată în țara noastră pentru că oferă posibilități reale de formare și autoformare.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experientedidactice/tabara-de-vara-neci-hunedoar> a)

Facilitarea învățării prin ascultarea activă

De **Roxana Albu**

Pentru a deveni activi ascultători, noi, profesorii, trebuie să né asumăm un rol nou, acela de consilier, deoarece majoritatea este obișnuită să folosească morala, critica, evaluarea, fără să ofere soluții sau să conducă spre acestea. Ascultarea activă este și un bun mijloc de facilitare a învățării deoarece a creat un climat în care elevii se simt liberi să se exprime, să gândească, să discute, să exploreze, să pună întrebări. Astfel, ascultarea activă poate părea risipă de timp, dar, de fapt, eficientizează timpul alocat predării și învățării, eliminând conflictele, neînțelegerile sau atitudinea negativă față de învățare.

Deși pare greu de acceptat atât pentru elevi, cât și pentru profesori (...mai cu seamă!), ascultarea activă este de mare ajutor, uneori chiar esențială, în relația profesor/diriginte – elev. Dirigintele eficient este acela care are o mare abilitate de a asculta (INPUT). El știe (mai ales din experiență) că *"ascultatul este una dintre cele mai eficiente unelte- în acest fel, invită o persoană cu probleme să discute despre ce o deranjează; facilitează catharsisul și eliberează sentimentele și emoțiile; lasă mingea în terenul persoanei care suferă din cauza acelei probleme; ajută la explorarea unor sentimente mai profunde, de bază; îi transmite că vrei să fii de ajutor și comunică acceptarea față de acea persoană, așa cum este, cu toate problemele sale."* (Gordon & Burch, 2011, p.82)

În mod absolut paradoxal, mulți dintre profesori, părinți și elevi consideră că dirigintele/consilierul are ca principală sarcină să spună ceva (OUTPUT) unui elev aflat în impas, de a vorbi cu el, de a-i da sfaturi, avertizări, soluții, de a-i pune întrebări. În realitate, soluția ar putea părea facilă: simplul fapt că suntem acolo, că né-am făcut timp să ascultăm elevul, că l-am făcut să se deschidă, să-și comunice problemele, nedumeririle vârstei, reprezintă un început excelent.

Mai mult decât atât, în timpul ascultării active putem folosi indicii verbale și nonverbale care să dea de înțeles că recepționăm mesajele (acestea sunt numite și răspunsuri de acceptare): datul din cap la modul afirmativ, aplecatul în față, încruntarea (indicii nonverbale) și indicii verbale precum *Da, da, Aha, Înțeleg*.

Ascultarea activă presupune mai multă interacțiune și mai multe dovezi că mesajul este înțeles de către adult în afara tăcerii (ascultarea pasivă), a răspunsurilor de acceptare și a inițiatorilor conversației (*Am văzut că ești cam agitat în ultima perioadă. Vrei să vorbim despre asta?*).

Ascultarea activă este opusă ascultării pasive (tăcerea), implică interacționarea cu elevul și oferă acestuia feedback imediat. Astfel, dincolo de modul în care elevii își codează emoțiile, trebuie să vedem ce se află dincolo de... temerile legate de examene (anxietate), de relațiile cu colegii, părinții, profesorii (deprecieri) ș.a.

Pentru o ascultare activă eficientă, profesorii trebuie să fie bine antrenați:

- profesorul trebuie să aibă încredere în capacitatea elevilor

de a-și rezolva singuri problemele; ascultarea activă nu face decât să faciliteze găsirea unei soluții;

- profesorul trebuie să fie pregătit să accepte și alte păreri decât ale sale; elevii simt imediat dacă îi ascultăm pasiv și atunci eșuăm în a-i ajuta să-și rezolve problemele;
- profesorul trebuie să vrea realmente să îi ajute pe elevii cu probleme și să-și facă timp pentru asta;
- profesorul trebuie să-și păstreze identitatea, să nu se implice foarte mult în problemele elevilor, să nu fie afectat, astfel pot fi mereu obiectiv;
- profesorul trebuie să păstreze confidențialitatea celor împărtășite de elevi.

Ascultarea activă este o metodă specifică și eficientă de a-i face pe elevi să (se) comunice, să-și externalizeze problemele unui profesor-sfătuitor, să caute soluții la acestea.

Pentru a deveni activi ascultători, noi, profesorii, trebuie să né asumăm un rol nou, acela de consilier, deoarece majoritatea este obișnuită să folosească morala, critica, evaluarea, fără să ofere soluții sau să conducă spre acestea.

Ascultarea activă este și un bun mijloc de facilitare a învățării deoarece a creat un climat în care elevii se simt liberi să se exprime, să gândească, să discute, să exploreze, să pună întrebări. Astfel, ascultarea activă poate părea risipă de timp, dar –de fapt– eficientizează timpul alocat predării și învățării, eliminând conflictele, neînțelegerile sau atitudinea negativă față de învățare.

Așadar, ascultarea activă promovează o relație profesor – elev mult mai apropiată. Comunicarea eficientă a propriilor sentimente și centarea pe găsirea unei soluții (facilitată de profesor) crește încrederea și stima de sine a elevului. Acesta se va simți mai apropiat de profesor și, prin urmare, mult mai apropiat de procesul și de conținuturile învățării.

Bibliografie: Gordon, Thomas & Noël Burch. *Profesorul eficient: programul Gordon pentru îmbunătățirea relației cu elevii*. Trad. Ioan Sava. București: Editura Trei, 2011.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/facilitarea-invatariei-prin-ascultarea-activa>)

Vacanța – odihnă activă

De **Cristina Nicolaita**

„Ce mică-i vacanța mare” spun versurile unui cântec... nu este și părerea mea, recunosc. Fac parte dintre acei dascăli cărora li se face dor de școală după o săptămână, maxim două de vacanță. Și atunci caut activități care să mă țină „conectată” la viața școlii, schimb de experiență cu alți împătimiți în ale educației, inovării și modernizării învățământului. Acum când mai sunt câteva zile de vacanță facem o recapitulare... să vedem... cu ce se mai ocupă profesorii în vacanță?

Am descoperit valențele educative ale Facebook, nu doar prin strânsa legătură cu elevii și părinții acestora, ci și prin grupurile profesorilor care sunt un mijloc de împărtășire de experiențe, de colaborare și de cunoaștere a altor sisteme de învățământ, a altor concepții și stiluri de predare ori a unor instrumente inovative. EU_Educators, eTwinning mentors, Blogging in ELT, Web 2.0 apps&IT tools for eTwinners, YES digital sau Global Ambassadors sunt numai câteva din grupurile în care activez și ale căror postări mi se par interesante și foarte utile. De asemenea comunitățile eTwinning România și iteach.ro, prezente și ele pe facebook, sunt permanent o sursă de noutăți și informații pertinente.

eTwinning și iTeach fac parte de mai mulți ani din sfera mea de interese, de aceea nu le-am neglijat nici pe perioada vacanței. Legat de etwinning, am finalizat blogul pentru proiectul *12 Photos- 12 Months* și am aplicat pentru QL, alegând proiectele cele mai bune și respectând, bineînțeles, termenul. Pe perioada vacanței am activat în grupurile *Visibility of eTwinning projects*, la al cărui Newsletter am participat ca proofreader și contributor, precum și în *Creative classroom*, unde sunt protagonistă a lunii august, prezentându-mi activitatea în cei 4 ani de eTwinning. Tot prin intermediul eTwinning m-am implicat în *Dolceta focus group*, participând la o videoconferință și mai multe sondaje privind crearea unui site pentru Educație pentru protecția consumatorului în EU. Pe 22 august am luat parte la faza a doua a acestui proiect, prima desfășurându-se în luna mai. De asemenea, am participat și la testarea noului portal eTwinning.

Dar vacanța a însemnat și îndeplinirea unei dorințe mai vechi, legată de eTwinning. Prima mea parteneră eTwinning, Thalia Hadzigiannoglou, cu care am desfășurat numai proiecte de calitate, toate premiate cu EQL, a vizitat România și am avut posibilitatea să ne întâlnim pentru prima oară, în viața reală, nu doar virtual. A fost o întâlnire de neuitat, de amintiri plăcute dar și de planuri de viitor!

Pe de altă parte, iteach.ro mi-a oferit posibilitatea să fac parte, pentru a doua oară, din echipa de tutori a cursului Colaborarea în clasa digitală, un curs pe care participanții l-au găsit foarte interesant și util. Am remarcat calitatea muncii și implicarea tuturor celor care au absolvit cursul, deși s-a desfășurat pe perioada vacanței. Cursul a însemnat și o mai strânsă legătură cu cele două colege tutori, Cornelia Melcu și Gabriela Crișan, pe care am avut de asemenea plăcerea să le întâlnesc altfel decât virtual pentru prima oară tot în această vacanță.

Altă activitate a constat în înscriere proiectelor în competiții europene și chiar internaționale. Vorbesc aici de *Global Junior*

Challenge, de *MEDEA Awards 2012* și chiar de *60 Seconds Science*, un concurs internațional foarte interesant. Simpla acceptare a proiectelor noastre în aceste competiții este o rasplată în sine a muncii echipei mele de elevi și profesori de anul trecut și un imbold pentru anul viitor, care sper să fie unul la fel de plin în activități.

Pentru cei care încă nu știu, eTwinning este o inițiativă a Comisiei Europene, lansată în 2005, cu scopul inițial de a facilita parteneriatele între instituții de învățământ preuniversitar din Europa. Ulterior, scopurile acțiunii s-au consolidat, platforma etwinning.net devenind o comunitate a școlilor din Europa, reunind peste 163.000 de cadre didactice din peste 93.600 de școli. Începând din octombrie 2007, acțiunea eTwinning a fost implementată și în România. Până în februarie 2012, peste 9.200 de cadre didactice din România din aproximativ 4.500 de instituții de învățământ s-au înscris pe platforma eTwinning. Numărul proiectelor în care au participat cadrele didactice din țara noastră a fost de peste 4.300. În România, acțiunea eTwinning este coordonată de TEHNE-Centrul pentru Inovare în Educație (www.tehne.ro), în parteneriat cu Institutul de Științe ale Educației (www.ise.ro), care gestionează și portalul iteach.ro.

iTeach propune crearea unui mediu virtual avansat destinat dezvoltării profesionale a cadrelor didactice, care integrează instrumente web 2.0 și facilități specifice comunităților virtuale, pentru informare și formare, pentru facilitarea schimbului de experiență, pentru dezvoltarea de proiecte didactice la distanță, pentru colaborare socio-profesională, pentru familiarizarea naturală cu noile tehnologii.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/vacanta-odihna-activa>)

iTeach: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Editor: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Pagina Revistei: www.iteach.ro/experiencedidactice